

Veřejná omluva: obhajoby na katedře botaniky PŘF UP

ad Soumrak českého školství? (Vesmír on-line 9. 1. 2018) a další texty

Proč svoji omluvu (po výzvě pana rektora a domluvě s ním, viz dále) prezentuji veřejně? Téma loňských obhajob kvalifikačních prací na katedře botaniky PŘF UP, které jsem rozebíral v rozhovorech pro časopis Téma (<http://jdem.cz/d7xhz4>) a Vesmír (<http://jdem.cz/d7xh26>) a v navazujících debatách na Facebooku, jsem už dále řešit nechtěl – návrat k tématu školství tedy není moje vlastní iniciativa.

Nicméně Mgr. Veronika Hýžová (ve zmíněných médiích jsem, mimo mnohé jiné, kritizoval její diplomovou práci a obhajobu) se obrátila na rektora UP (prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D.) s podnětem k Etické komisi UP. Důvodem podnětu bylo podezření, že jsem porušil Etický kodex UP. Cituji: „Konkrétně se jedná o nevhodná, neobjektivní a mnohdy lživá vyjádření prof. Tomáše Grima k mé diplomové práci, jejím posudkům a průběhu vlastní obhajoby... [která] záměrně poškozují nejen mou osobu, ale také vedoucí práce RNDr. Ivanu Fellnerovou, Ph.D., oponenta práce PhDr. Ing. Vladimíra Vintera, Ph.D., zkušební komisi a zejména Katedru botaniky a Přírodovědeckou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci“.

Etická komise mě požádala o písemnou reakci na její podnět (moje reakce zde: <http://jdem.cz/d7xjk8>). V krátkosti: celou dobu mého vědecko-pedagogického působení na UP konzistentně vyžaduji dodržování stanovených pravidel (výukou předmětů Úvod do studia biologie a Zoologický seminář 1–3, dále vedením kvalifikačních prací, i jako recenzent, oponent a člen resp. vedoucí státnicových komisí a redakce odborného časopisu The Auk) a otevřeně kritizují jejich porušování (např. řada článků v Žurnálu UP a jiných publikacích). Dlouhodobě tak prosazují kvalitu absolventů a kvalifikačních i jiných odborných prací, k čemuž mě zavazuje Etický kodex UP (např. část III, bod 19: „Vědecký pracovník při hodnotitelských a oponentních řízeních, recenzích apod. vychází z objektivních kritérií, dodržuje pravidla zadavatele a vyžaduje to samé od ostatních účastníků daného řízení.“).

Etická komise, jak je v její kompetenci, nehodnotila oprávněnost (tj. obsah) mé kritiky kvality diplomové práce Mgr. Veroniky Hýžové a kritiky hodnocení této práce školitelkou, oponentem a komisí, ale pouze způsob (tj. formu) mého vyjadřování. Etická komise dospěla k závěru, že v rozhovorech „v článcích v odborných časopisech“ (slovy Mgr. Veroniky Hýžové) Téma a Vesmír jsem Etický kodex neporušil; naopak jsem jej porušil v některých konkrétních vyjádřeních na své webové stránce (<http://jdem.cz/d7xju3>) a v rozsáhlé diskuzi na svém osobním profilu na Facebooku (v lednu 2018) v reakcích na dotazy, co konkrétně mě přimělo k rozhodnutí odejít z UP.

Na základě usnesení Etické komise pan rektor požádal vedoucího katedry zoologie, aby se mnou vhodnost mých výroků osobně probral. Kromě tohoto projednání není podle rozhodnutí pana rektora nutné přistupovat k dalším opatřením. Nicméně pan rektor dále navrhnul, abych formuloval Mgr. Veronice Hýžové svou omluvu (s tím, že forma případné omluvy je zcela na mně). Rozhodnutí i návrh pana rektora přijímám. Po korespondenci s panem rektorem jsem se však rozhodl nejen pro omluvu Mgr. Veronice Hýžové, ale i dalším účastníkům obhajob její práce, kterou uveřejňuji tam, kde k porušení kodexu došlo, tj. na své webové stránce a na svém osobním profilu na Facebooku:

Uznávám, že způsob, jakým jsem vyjádřil svůj nesouhlas, stejně jako nesouhlas řady mých kolegů (anketa: <http://jdem.cz/d7xh84>) s kvalitou diplomové práce Mgr. Veroniky Hýžové a úspěšnou obhajobou této práce, byl v některých konkrétních slovních spojeních nevhodný; za tuto formu se proto omlouvám. Konkrétně se omlouvám za všechna vyjádření, která za nevhodná považuje Etická komise:

1) Omlouvám se Mgr. Veronice Hýžové za to, že jsem v anketě citoval vyjádření kolegy, že její práce je „sračkoidní slátanina“.

2) Omlouvám se oponentovi práce PhDr. Ing. Vladimíru Vinterovi, Ph.D. za to, že jsem v souvislosti s jeho posudkem použil formulace „podvodný posudek“ a „konflikt zájmu jak hrom“. Zpětně pochybuji, že by tyto zjevně v afektu zveřejněné unáhlené soudy bez solidní evidence někdo bral vážně – pokud někoho poškodily, pak spíše mě.

3) Omlouvám se komisi za zmínky o podjatosti komise a o rodinné atmosféře během obhajoby (druhé sousloví se mi vrylo do paměti při čtení práce Mgr. Veroniky Hýžové, s. 40, a to o obhajobách na katedře botaniky nic nevypovídá).

Respektuji, že hodnocení diplomové práce Mgr. Veroniky Hýžové školitelkou (RNDr. Ivana Fellnerová, Ph.D.), oponentem (PhDr. Ing. Vladimír Vinter, Ph.D.) i komisí (prof. Ing. Aleš Lebeda, DrSc., doc. RNDr. Vladan Ondřej, Ph.D. atd.: <http://idem.cz/d7xje9>) proběhlo podle jejich nejlepšího vědomí a svědomí a uznávám, že práce Mgr. Veroniky Hýžové byla hodnocena stejně férově a nezaujatě jako další práce obhajované na katedře botaniky PŘF UP a tato práce je – podle oficiálních požadavků (<http://botany.upol.cz/magistr/>) – „na úrovni soudobé vědy,“ tak jak ji chápe garantující pracoviště.

Zároveň využívám této příležitosti a omlouvám se všem svým studentům, na které jsem tlačil, aby jejich kvalifikační práce byly „na úrovni současné vědy,“ tak jak ji chápu já. Jako vedoucí kvalifikačních prací jsem nerozlišoval, zda bakalant či diplomant studuje biologii odbornou, nebo učitelkou (tedy kombinaci s dalším oborem v pedagogickém směru studia). Snažil jsem se měřit každému stejným metrem – dnes uznávám, že na studenty různých oborů by měly být kladeny různé nároky (nicméně každý student má svobodnou vůli se proti požadavkům, které vnímá jako přílišné, ohradit a případně změnit téma a/nebo školitele). Na druhé straně práce, na které jsou kladeny vyšší nároky na kvalitu, snad škole ostudu neudělají.

Původně jsem byl rozhořčen časovým úsilím, které Mgr. Veronika Hýžová vynaložila na sběr dat v terénu (viz s. 40 v její DP) – studenti vedení mnou (a mnohými mými kolegy) museli na získání stejného titulu strávit v terénu odhadem o jeden či spíše dva řády více času (nehledě na čas, který věnovali zpracování dat, tj. mimo terénní práci). Dnes se domnívám, že chyba byla spíše na mé straně: jak jsem už dříve veřejně sdělil „nemám nic proti tomu, aby učitelské DP vypadaly jinak ... Na přírodovědecké fakultě výzkumné univerzity by to ale byla bizarnost. ... Ale každé pracoviště a pracovník si dělá svou vizitku sám za sebe“ (<http://idem.cz/d7xh26>).

Na základě prostudování diskutovaných dokumentů (požadavky na kvalifikační práce na katedře botaniky PŘF UP, diplomová práce Mgr. Veroniky Hýžové, posudek školitelky, posudek oponenta, způsob projednání mé stížnosti na obhajobu práce) nechť posoudí každý sám za sebe, zda a případně jakým způsobem je (cituji z podnětu Mgr. Veroniky Hýžové) poškozována „profesní důstojnost a kompetentnost“ zúčastněných, tzn. Mgr. Veroniky Hýžové a dále „vedoucí práce RNDr. Ivany Fellnerové, Ph.D., oponenta práce PhDr. Ing. Vladimíra Vintera, Ph.D., zkušební komise a zejména Katedry botaniky a Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci“.

Tomáš Grim, 5. 6. 2018